

FPMSL 1215 Nsg *t/e/le

1 ta'le	143 'te:li	281 – céle (r), célak	390 – c'e'l'icka	497 'tel'i	671 – t'e'l'onok	790 – t'e'l'onok
2 te'le	144 'teli	282 céle	391 c'a'l'a	498 t9'l'a	673 – t'e'l'onok	791-792 – t'i'l'onok
3 – 'tjalua, 'tjaleja	145 't'el'a	283 – céle (r), célak	392 – c'a'l'onak	499-500 ty'l'a	674-675 – t'a'l'onok	793 – t'a'l'ok, t'a'l'onok (pass)
4 – tè:lo	146 tjé:le	284-286 – célak	393 – c'i'l'onak	501-505 t9'l'a	676	794 – t'a'l'ok, 'olkə
5 'te:lə	146a 'tele	287 – cé'l'ak	394-395 c'e'l'a	506 t9'l'atko, t9'l'a	677 – t'a'l'onak	795 – t'i'l'onok, t'a'l'ok
6 'tele	147 –	288 céla	396 c'a'l'a	507 ty'l'a, ty'l'atko	678 – t'a'l'onok	796 – t'i'l'onok
7 té:le	147a 'te:le	289-290 céla	397 c'e'l'a	508-509 t9'l'a	679 – t'e'l'onok	797 – t'a'l'onok
8 tjéle	148 'taqa	291 céle, célok (r)	398 – c'a'l'onak	510 te'l'a	680 – t'i'l'onok	798 – t'a'l'onak
9 té:le	148a-149 'tele	292 céle, célok (r)	399 c'e'l'a, c'a'l'a	511-513 t9'l'a	681 – t'e'l'onok	799-800 – t'a'l'onok
10 't'e:le	150 tèle	293 céle	400 – c'a'l'onka	514 ty'l'a	682 – t'e'l'onok	801-804 – t'il'onok
11-12 't'e:le	151 'tele	294 céla	401 te'l'e	515-520 t9'l'a	683 – t'e'l'onko (n)	805 – t'a'l'onok
13 – 'tjoyc	152 téle	295 céle, célok	402 t9'l'e	521 ty'l'a	684 – t'e'l'onok	806 – t'a'l'ok
14 tjá:le	153 'tala, 'ta:la	296-297 céle	403 – t'a'l'uk	522 t9'l'a	685 – t'e'l'onok	807 – t'i'l'onok
15 't'e:le	154 'ela	298 céle	404 ty'l'e	523-524 ty'l'a	686 – t'e'l'onok	808
16 t'é:le	155 'el'a	299 céla	405 – t'i'l'uk	525 – c'a'l'onek	687 – t'e'l'onok	809 – t'a'l'onok, t'a'l'ok
17 't'e:le	156 cel'e	300-303 céle	406 ty'l'a	526 – t'e'l'onek	688 – t'e'l'onok	810 – t'i'l'onok, t'a'l'ok
18 'tig:le, 'tę:le	167 te'l'e	304 céla	407 t9'l'a	527 – t'a'l'onak, t'a'l'uška	689-691 – t'e'l'onok	811 – t'i'l'onok
19 'tiele	168 'tele	305 céle	408-409 ty'l'a	528 – t'e'l'onek	692 – t'a'l'onek, t'e'l'ok	812 – t'a'l'onak
20-21 'tele	169 te'l'e	306 céle, célak	410 te'l'a	529-533 – t'e'l'onok	693-695 – t'a'l'onok	813 – t'a'l'ok, t'a'l'uška, t'a'l'onak
22 – te'lac	171 'tel'a	307 céle	411 cel'a, cel'atko	534 – t'e'l'onok, t'e'l'uška	696 – t'e'l'onok	814 – t'i'l'onak
23 – te'lec	175-180 tele	308 céle	412 tr'l'e, t'i'l'etku	535 – t'e'l'onok	697 – t'a'l'onok	815-817 – t'i'l'onok
24 – te'loc	181-182 tele, +ti:le	309 céle, célunko,	413-415 ty'l'a	536-537 – t'e'l'onok	698 – t'a'l'onok, t'i'l'onok	818 – t'i'l'onak
25 – tel'čit	183-193 tele	célencko	416 'tel'a	538 – t'e'l'es, t'e'l'oš, t'e'l'onok (r)	699 – t'e'l'onok	819 – t'a'l'onak, t'a'l'ok
26 'tele	194 téle	310 céle	417 te'l'a	539	700 – t'e'l'onok	820 – t'a'l'onek, t'a'l'ok
27 tā:le	195 tele, +ti:le	311 céla	418 te'l'a	540 – t'e'l'onok	701-702 – t'e'l'onok	821 – t'i'l'onek, t'a'l'čik
28 te'lə	196 téle	312 céle	419 ty'l'a	541-543 – t'e'l'onok	703 – t'e'l'onok	822 – t'a'l'onek
29 tā:la	197 céla	313 céle	420 ty'l'e, t9'l'e	544 – t'e'l'oš, t'e'l'onok	704-707 – t'e'l'onok	823 – t'i'l'onek, t'e'l'onek
30 tā:le	198-200 tele	314 céle	421 ty'l'e	545-553 – t'e'l'onok	709 – t'e'l'onok	824 – t'i'l'onek, t'i'l'ok
31 tā:la	201 tele	315 céle, célak (r)	422-423 t9'l'a	554 – t'i'l'onek, t'e'l'onok	710 – t'a'l'onek	825 – t'i'l'onek
32 talə	202 tela	316 céle, +céle	424-426 te'l'a	555-557 – t'e'l'onok	711 – t'a'l'onek, t'a'l'onok	826-827 – t'e'l'onok
33 téle	203 c'eła	317 cély, céle	427 ti'l'a	558	712-713 – t'a'l'onek	828 – t'a'l'ok
34 'tele	204 tela	318 céla (r), céla	428 ty'l'a, ty'l'atko	560 – t'i'l'onek, t'i'l'ok	714 – t'a'l'ok, t'i'l'onok (r)	829 – t'a'l'onak, t'a'l'ok
35 tā:la	205-206 tela	319 céle	429-430 ty'l'e	562 – t'e'l'onak, t'e'l'onok	715-716 – t'a'l'onek	830 – t'i'l'onek
36 tèle	207 célyn	320-323 céle	431 ty'l'a, ti'l'a	563-564 – t'e'l'onok	719-720 – t'e'l'onek	831 – t'i'l'onak, t'i'l'onek
37 – telit, te'l'i:t	208-210 tela	324 cé'l'i	432 t9'l'a, t9'l'atko	565 – t'e'l'onok, t'i'l'onok	722-724 – t'e'l'onok	832 – t'i'l'onek, t'a'l'onek
38-40 téle	211-213 t'ela	325 céle	433 t9'l'a, ty'l'a, te'l'atko, ty'l'atko	566-570 – t'e'l'onok	725-726 – t'a'l'onek	833 – t'i'l'onaka (Gsg)
41 'tele	214 cel'a	326 cé'l'e	434 ty'l'a	571 – t'e'l'onok, t'i'l'onok	726a – t'i'l'onek	834 – t'a'l'ok, t'i'l'onek (r)
42 – te'lít	215 'ela	327 – c'a'l'onyk	435 te'l'a	572 – t'i'l'onok	727 – t'e'l'onek	835 – t'i'l'onek
43 tē:le	216-217 t'ela	328 – c'a'l'onak	436 te'l'a, te'l'atko	573-578 – t'e'l'onok	728 – t'e'l'onek	836 t9'l'a
44 – te'lít	218 tel'a	329-330 – c'a'l'onyk	437-438 te'l'a	579 – t'i'l'onek, t'e'l'onak	729 – t'a'l'onek	837-838 – t'i'l'onek
44a tē:l	219 'ela	331 c'a'l'o, c'a'l'onak	439 t'e'l'a	580 – t'e'l'enek	730-734 – t'i'l'onek	839 – t'i'l'onek, t'i'l'onačik
45-51 téle	220-223 t'ela	332 – c'a'l'onak, c'a'l'uk	440-441 te'l'a	581 – t'e'l'onek, t'e'l'onok, t'i'l'onek	735	840 – t'e'l'ok
52 télè	224 tel'a	333 – c'a'l'onyk	442-443 t9'l'a	582-593 – t'e'l'onok	736 – t'e'l'onok	841 – t'a'l'onak
53-55 téle	225 'el'a	334 – c'a'l'onak	444 te'l'a (r), te'l'onok	596 – t'i'l'onok	737 – t'e'l'onak, t'e'l'onok	843 t'e'l'a, +te'l'a, t'i'l'a, t'e'l'o (r)
56 – télèt	226-232 cel'e	335 – c'a'l'onek	445 ta'l'a, t'a'l'onak, ta'l'ok	597-598 – t'e'l'onok	738-739 – t'e'l'onok	844 – t'i'l'onek, t'e'l'onek
57-62 téle	233 –	336 – cal'učok, c'a'l'uk	446 ty'l'a, ty'l'onak (r)	600 – t'e'l'onok	740 – t'e'l'onek	845 – t'i'l'onak
63-65 té:le	234 sé'l'e	337-339 c'a'l'o	447 te'l'a, te'l'onak	601	741 – t'e'l'onok	846 – t'e'l'ok, t'e'l'onok
66-67 téle	235 čel's	340 – c'e'l'onyk	448-449 ty'l'a	602-604 – t'e'l'onok	742 – t'e'l'onak, t'e'l'onek	847 te'l'a
68 tèle	236 cé'l'e	341-342 – c'a'l'onek	450 ty'l'e	605-606 – t'i'l'onek	744 – t'e'l'onek	848 – t'e'l'onak
69-72 'tele	237 čel's	343-345 c'a'l'a	451 ty'l'e, ty'letko	607-608 – t'e'l'onok	745 – t'e'l'onok	849 t9'l'a
73 'tel'e	238 céla	346-347 c'a'l'o	452 t9'l'a	609 – t'i'l'onok	746 – c'a'l'onek	850 'tel'ə
74 'tele	239 – célak	348 – c'a'l'onak	453 ty'l'a	610 – t'e'l'onok, t'e'l'on	747 – t'a'l'onek	851 t'e'l'e
75 'tel'e	240 célo	349 – c'a'l'onek	454 te'l'a	611 – t'e'l'onok	748 – t'e'l'onek	852 ti'le
76-77 tèle	241 'çel'en	350 – c'i'lonyk	455 t9'l'a	612-618 – t'e'l'onok	749 – t'e'l'onak	853 te'le
78 téle	242 'celə	351 – c'a'l'onek	456 ty'l'a	619 – t'i'l'onok	750 – t'a'l'onek	
79-80 'tel'e	243 čel'lo	352 – c'a'l'onyk	457 te'l'a	620-627 – t'e'l'onok	751-752 – t'i'l'onek	
81-83 'tele	244 'celə	353-354 c'a'l'a	458 t9'l'a	628 – t'e'l'onek	753 – t'e'l'onek	
84 'tel'ə	245 – cel'ök	355 c'a'l'a, c'a'l'o,	459-461 te'l'a	629 – t'i'l'onek	754 – t'i'l'onek, t'e'l'ok,	
85-86 'tele	246 – célak	c'a'l'atko	462 t9'l'a	630	t'i'l'čik	
87 te'le	247-248 céle	356 c'a'l'a	463 te'l'a, t9'l'a	631-632 – t'e'l'onek	755 – t'e'l'onak	
88 'tele	249 čejle, čejlo ^u k	357 c'a'l'o, c'a'l'uk,	464-465 t9'l'a	633 – t'i'l'onok	756 – t'e'l'qonok	
90 tele	250 céle (r), célak	358 c'a'l'o	466-468 ty'l'a	634 – t'e'l'onok	757 – t'e'l'onek, t'e'l'onak	
92 tele	251 – célak	359 – c'a'l'onek	469 t9'l'a	635 – t'i'l'onok	758 – c'a'l'ok	
93 'tel'e	252 – célak, +célonek	360 – c'a'lonyk	470 'tel'e	636 – t'e'l'onok, t'e'l'atko	759 – t'a'l'onak	
94-103 tele	253 – célak	361 ty'l'a	471 ty'l'e	637 – t'a'l'onok	760 – t'i'l'onek	
104-105 te'le	254 céle	362 ty'l'a, ty'l'atka	472 t9'l'a, t9'l'e	638 – t'e'l'onok	761-762 – t'i'l'onak	
106-108 tele	255-256 – célok	363 te'l'a, te'l'atko	473 t9'l'a	639 – t'a'l'onok, t'e'l'onok	763-765 – t'i'l'onek	
109 – 'buze	257 – célak	364-366 c'a'l'a	474 ty'l'a	640-643 – t'e'l'onok	767	
110-111 'tele	258 célo	367-368 c'a'l'o	475 t9'l'a	644 – t'i'l'onok, t'e'l'enok	768 – t'a'l'onak	
112 – t'elča	259 céle, célok	369 – c'a'l'onyk	476-477 te'l'a	645 – t'e'l'entik, t'e'l'on'ek	769 – t'i'l'onek, t'i'l'ok	
113-113a 'tele	260 – célak	370 – c'a'l'onak	478 t9'l'a, t9'l'atko	646 – t'e'l'onok, t'e'l'uška	770 – t'e'l'onak	
114-123 te'le	261 – célok	371 – c'a'l'onyk	479 te'l'a, t9'l'a	647 – t'e'l'onek	771-773 – t'al'onak	
124 ti'le	262 – célak	372 te'l'a	480 t9'l'a	648 – t'e'l'onok	774 – t'al'onek	
125 te'le	263 – céłak	373 ty'l'a	481 t9'l'a, t'i'l'a (r)	651-655 – t'a'l'onek	775-776 – t'i'l'onek	
126 te'le	264-266 – célak					

К О М М Е Н Т А Р И Й

FPMSL 1215 Nsg *t/e/le

Наряду с формой, заданной в вопросе, картографируются суффиксальные дериваты, в которых рефлекс *e находится в открытом слоге. Суффиксальный дериват представлен в разных диалектах, но в русских он является единственной формой ответа на заданный вопрос. Поэтому знак «другой дериват» не ставится у русских пунктов. Рефлекс *e в другой словоформе отмечен в п. 833.

Рефлекс *e в закрытом слоге не картографируется (пп. 13, 44а, 112, 658, 794).

В форме, заданной в вопросе, и в дериватах гласный *e* из *e в восточнославянских диалектах и некоторых южнославянских находится в предударном слоге. На восточнославянской территории рефлекс *e под ударением отмечен только в пп. 470, 485, 496, 538 (как вариант). В безударном слоге гласный *e* изменяется по правилам безударного вокализма соответствующего говора. В болгарских диалектах – редукция *e* > *i*, *ə*. В украинских – сузжение *e* в *i*, *ɪ*, *y*, *ø*, появлению гласного *i* может способствовать палатализованность сонанта *l'*. В белорусских говорах *e* > *a*, *ə*, реже *i*, после твердого согласного *e* > *ы*. В русских диалектах *e* > *i*, *e*, *ə*, *a*, *ə*.

Гласные *а*, *α*: являются регулярными рефлексами гласного *е в некоторых хорватских кайкавских говорах.

В словенских пунктах (за исключением пп. 1-2) показаны результаты изменения гласного *e под ударением, передвинутым с конечного краткого слога. Это – п. 3 *e* > *ja*; п. 4-5, 7, 9, 15 *e* > *e:*; п. 18 *e* > *e:* (факультативный вариант); п. 10 *e* > *ɛ*; пп. 11-12, 17 *e* > *ɛ:*; п. 16 *e* > *ɛe:*; п. 18 *e* > *je:*; п. 19 *e* > *je*; п. 148 *e* > *a*. Под передвинутым ударением компонент *j*-дифтонга заменяется палатальным спирантом в п. 8 (*e'* > *é* > *je'* > *j + ē*), п. 14 (*e'* > *é* > *je'* > *já* > *já*: > *j + á:*), п. 146 (*j + é:*). В п. 13 *je* > *jo* перед *u* не картографируется. В п. 1 *e* > *a* в предударном слоге. В пп. 3-4 флексии *-ua*, *-o* аналогического происхождения вместо *a*, *ə* < *e.

В п. 37 даны формы с ударным и безударным рефлексом *е.

В пп. 52, 56 зафиксировано двойное ударение.

В п. 241, 243 – нетипичный для польских диалектов рефлекс *eⁱ*.

В п. 249 спирант *j* вторичного происхождения.

В п. 336 отмечен вариант с аффрикатой *s*.

В пп. 445 гласный *a* после мягкого согласного может быть результатом влияния русских говоров. В п. 403 рефлекс *a* отражает более широкое образование *e в этом регионе.

Разной штриховкой обозначены палатальность/палатализованность согласного и отвердевшая аффриката (из *t'*) перед рефлексом *e (пп. 156, 214, 241-245).

